

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ

АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ
ХАРКІВСЬКОГО ОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

29.06.2017 № 83-р/к

№ 2/02-131-15

м. Харків

Про закриття провадження у справі

Адміністративна колегія Харківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши подання першого відділу досліджень та розслідувань від 15.06.2017 № 259 про попередні висновки у справі № 2/02-131-15, розпочатої за ознаками вчинення КОМУНАЛЬНИМ ПІДПРИЄМСТВОМ «ХАРКІВСЬКІ ТЕПЛОВІ МЕРЕЖІ» (надалі - КП «ХАРКІВСЬКІ ТЕПЛОВІ МЕРЕЖІ») порушення законодавства про захист економічної конкуренції,

ВСТАНОВИЛА:

За результатами розгляду заяв фізичних осіб _____ від 20.07.2015 (вх. від 23.07.2015 № 3024/М-271), _____ від 27.08.2015 (вх. від 31.08.2015 № 3554/К-261), _____ від 06.10.2015 (вх. від 06.10.2015 № 4049/В-294), _____ від 06.10.2015 (вх. від 06.10.2015 № Б-293) (надалі – Заявники) про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, на підставі подання другого відділу досліджень і розслідувань від 10.10.2015 № 390 за ознаками вчинення КП «ХАРКІВСЬКІ ТЕПЛОВІ МЕРЕЖІ» порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку, що може призвести до ущемлення інтересів споживачів, яке було б неможливим за умов існування значної конкуренції на ринку постачання теплової енергії, що йде на опалення, адміністративною колегією Харківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України прийнято розпорядження від 20.10.2015 № 153-рп/к про початок розгляду справи № 2/02-131-15 (надалі – Справа).

Дії КП «ХАРКІВСЬКІ ТЕПЛОВІ МЕРЕЖІ» полягають у відмові споживачам у взятті на абонентський облік засобів обліку теплової енергії, що йде на опалення, у зв'язку з відсутністю розробленої проектної документації на встановлення таких засобів обліку.

Враховуючи, що заява фізичної особи _____ від 16.05.2016 (вх. від 18.05.2016 № 1546/Щ-100) подана за наведеними у Справі обставинами щодо дій КП «ХАРКІВСЬКІ ТЕПЛОВІ МЕРЕЖІ», її приєднано до Справи.

В ході розгляду Справи встановлено наступне.

КП «ХАРКІВСЬКІ ТЕПЛОВІ МЕРЕЖІ» є юридичною особою, має самостійний баланс, поточні, валютні та інші рахунки в установах банків, печатку зі своїм найменуванням, кутовий та інші штампи. Дата проведення державної реєстрації 06.07.2001. Ідентифікаційний код - 31557119. Місцезнаходження: 61037, м. Харків, вул. Доброхотова, 11.

Одним з предметів діяльності КП «ХАРКІВСЬКІ ТЕПЛОВІ МЕРЕЖІ» є виробництво теплової енергії (крім діяльності з виробництва теплової енергії на теплоелектроцентралях, теплоелектростанціях, атомних електростанціях і когенераційних установках та установках з використанням нетрадиційних або поновлюваних джерел енергії), транспортування теплової енергії магістральними та місцевими (розподільчими) тепловими мережами, постачання теплової енергії, розподіл та реалізація теплової енергії усім групам споживачів за тарифами, що регулюються відповідно до чинного законодавства, контроль за раціональним споживанням теплової енергії.

КП «ХАРКІВСЬКІ ТЕПЛОВІ МЕРЕЖІ» має ліцензію на виробництво, транспортування магістральними та місцевими (розподільчими) тепловими мережами, постачання теплової енергії від 18.06.2007 серії АВ № 345059, що видана Міністерством з питань житлово-комунального господарства України.

Здійснюючи господарську діяльність на ринку постачання теплової енергії в межах мереж, що ним експлуатуються, у розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» КП «ХАРКІВСЬКІ ТЕПЛОВІ МЕРЕЖІ» є суб'єктом господарювання.

Об'єктами аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є:

- послуга з постачання теплової енергії, що йде на опалення;
- КП «ХАРКІВСЬКІ ТЕПЛОВІ МЕРЕЖІ» - виконавець послуг з постачання теплової енергії, що йде на опалення.

Споживачами є фізичні та юридичні особи, які отримують або мають намір отримувати послуги з постачання теплової енергії, що йде на опалення, від КП «ХАРКІВСЬКІ ТЕПЛОВІ МЕРЕЖІ».

Згідно зі статтею 1 Закону України «Про теплопостачання»:

- сфера теплопостачання - це сфера діяльності з виробництва, транспортування, постачання теплової енергії споживачам;
- постачання теплової енергії (теплопостачання) - господарська діяльність, пов'язана з наданням теплової енергії (теплоносія) споживачам за допомогою технічних засобів транспортування та розподілом теплової енергії на підставі договору.

Відповідно до абзацу сьомого статті 6 Закону України «Про природні монополії» до суміжних ринків, що регулюються відповідно до цього Закону, належить виробництво теплової енергії (крім випадків, коли вона використовується виключно для внутрішньовиробничих потреб) в обсягах, що перевищують рівень, який встановлюється умовами та правилами здійснення підприємницької діяльності з виробництва теплової енергії (ліцензійними умовами) та постачання теплової енергії.

Постачання теплової енергії складається з:

- постачання теплової енергії для опалення (централізоване опалення),
- постачання теплової енергії, яка йде на підігрів води (гаряче водопостачання).

Послуга з постачання теплової енергії, що йде на опалення, в розумінні абзацу тринадцятого статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» є товаром.

Таким чином, товарними межами ринку є постачання теплової енергії, що йде на опалення.

КП «ХАРКІВСЬКІ ТЕПЛОВІ МЕРЕЖІ» надає послуги з постачання теплової енергії, що йде на опалення, в межах мереж, що експлуатуються ним в місті Харкові.

Інші суб'єкти господарювання на ринку постачання теплової енергії, що йде на опалення, в межах мереж, що експлуатуються КП «ХАРКІВСЬКІ ТЕПЛОВІ МЕРЕЖІ» в місті Харкові, протягом 2015 – 2016 років та січня – травня 2016 року не діяли. Тобто, конкурентів на цьому ринку у КП «ХАРКІВСЬКІ ТЕПЛОВІ МЕРЕЖІ» немає.

Отже, відповідно до частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» КП «ХАРКІВСЬКІ ТЕПЛОВІ МЕРЕЖІ» має ознаки монопольного (домінуючого) становища на ринку постачання теплової енергії, що йде на опалення, в межах мереж, що ним експлуатуються у м. Харкові.

Відповідно до матеріалів Справи, КП «ХАРКІВСЬКІ ТЕПЛОВІ МЕРЕЖІ» відмовило фізичним особам _____ у взятті на абонентський облік квартирних засобів обліку теплової енергії, що йде на опалення, у зв'язку з відсутністю у них розробленої проектної (технічної) документації на встановлення таких засобів обліку, посилаючись на пункт 9 Правил надання послуг з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 21.07.2005 № 630 (надалі – Правила № 630).

Відповідно до пункту 9 Правил № 630, пункту 8 Правил користування тепловою енергією, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 03.10.2007 № 1198 (надалі - Правила № 1198), у квартирі (будинку садибного типу) роботи з установа засобів обліку води і теплової енергії (надалі - квартирні засоби обліку) проводяться спеціалізованою організацією, виконавцем, виробником чи постачальником за рахунок коштів споживача. Квартирні засоби обліку беруться виконавцем на абонентський облік.

Пунктом 11 Правил № 1198 передбачена заборона самовільного втручання в діючу систему теплопостачання та теплоспоживання.

Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України у листі від 22.03.2016 № 7/9-3031 (вх. від 24.01.2017 № 1/37), посилаючись на пункт 1.4 Правил утримання жилих будинків та прибудинкових територій, затверджених Наказом Державного комітету України з питань житлового-комунального господарства від 17.05.2005 № 76, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 25.08.2005 за № 927/11207, пункти 7, 8, 9, 17-19 Правил № 1198, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 03.10.2007 № 1198 та державні будівельні норми, зокрема, ДБН В.3.2-2-2009 «Житлові будинки. Реконструкція та капітальний ремонт», ДБН В.2.2-15-2005 «Житлові будинки. Основні положення» зазначає, що для встановлення вузла обліку та регулювання теплової енергії в квартирах, що мають індивідуальний тепловий ввід необхідно:

- отримати технічні умови;
- замовити на підставі отриманих технічних умов проектну/технічну документацію та погодити її з організацією, що видала технічні умови;
- провести спеціалізованою організацією у відповідності до погодженої проектної документації встановлення вузла обліку та регулювання теплової енергії;
- звернутись до організації-виконавця послуг з централізованого опалення щодо прийняття на абонентський облік встановленого вузла обліку та регулювання теплової енергії та укласти/внести зміни у відповідний договір щодо обліку теплової енергії.

Отже, нормативно – правовими актами передбачено, що для встановлення квартирних лічильників теплової енергії, що йде на опалення, необхідно розроблення відповідної проектної документації по переобладнанню внутрішньобудинкової системи опалення.

За наявною у територіального відділення інформацією у _____ проектна документація на квартирні засоби обліку теплової енергії, що йде на опалення, відсутня.

Враховуючи наведене, в діях КП «ХАРКІВСЬКІ ТЕПЛОВІ МЕРЕЖІ» по відмові _____ у взятті на абонентський облік квартирних засобів обліку теплової енергії, що йде на опалення, у зв'язку з відсутністю у них розробленої проектної документації на встановлення таких засобів обліку, порушення законодавства про захист економічної конкуренції, не доведено.

Відповідно до абзацу шостого статті 49 Закону України «Про захист економічної конкуренції», якщо не доведено вчинення порушення, розгляд справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції підлягає закриттю без прийняття рішення по суті.

Подання про попередні висновки у Справі направлене до КП «ХАРКІВСЬКІ ТЕПЛОВІ МЕРЕЖІ» та Заявників разом із супровідними листами від 19.06.2017 № 02-26/1-1902, № 02-26/1-1901, № 02-26/1-1900, № 02-26/1-1899, № 02-26/1-1898, № 02-26/1-1897.

Листом від 26.06.2017 (вх. № 1874) фізична особа _____ надав наступні заперечення на попередні висновки у Справі, а саме зазначив, що Правила № 1198 та норми ДБН В.2.2-15, ДБН В.3.2-2-2009 поширюються на споживачів, які є юридичними особами, фізичними особами-підприємцями або власником будівлі. Крім того, зміст Правил № 630 не передбачає вимог наявності у споживачів будь-яких технічних умов та індивідуальних проектів засобу обліку теплової енергії, що йде на опалення.

Територіальне відділення, вважає, що вищезазначені твердження фізичної особи _____ не можуть бути прийняті до уваги, з огляду на наступне.

Згідно з пунктом 1 Правил № 1198, взаємовідносини між теплопостачальними організаціями та споживачами теплової енергії, під якими розуміються фізичні особи, які є власниками будівлі або суб'єкти підприємницької діяльності, чи юридичними особами, які використовують теплову енергію відповідно до договору.

Однак, відносини між теплопостачальною організацією та фізичною особою, яка є власником квартири в багатоквартирному будинку, регулюються Законом України «Про житлово-комунальні послуги» та Правилами № 630.

Відповідно до статті 22 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» виробник послуг має право видавати дозволи і технічні умови на підключення споживачів до відповідних централізованих інженерних мереж у встановленому законодавством порядку.

Пунктом 9 Правил № 630 передбачено, що у квартирі (будинку садибного типу) роботи з установа засобів обліку води і теплової енергії проводяться спеціалізованою організацією, виконавцем, виробником чи постачальником за рахунок коштів споживача.

Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, який є компетентним органом у сфері формування та реалізації державної політики у сфері житлово-комунального господарства та затверджує порядки, норми і правила у сфері житлово-комунального господарства, надало роз'яснення від 13.02.2017 № 04/32-1270 (вх. від 20.02.2017 № 1/91), яким зазначає, що чинним законодавством передбачено розроблення проекту установки засобу обліку води та теплової енергії при його встановленні.

В запереченнях фізична особа _____ посилається на лист від 01.12.2011 № 8/10-1118 Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, який наданий фізичній особі Тарасевичу Р.В. щодо проекту установки засобів обліку води та теплової енергії, яким передбачено отримання проекту установки засобу обліку тільки фізичним особам-підприємцям та юридичним особам.

Втім, зазначений лист не може бути прийнятим територіальним відділенням до уваги, оскільки наданий безпосередньо на звернення Тарасевича Р.В. до Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, а отже, має індивідуальний характер.

Інші зауваження викладені в запереченнях фізичної особи _____, не можуть бути прийняті до уваги, оскільки не стосуються предмету розгляду Справи.

На подання про попередні висновки у Справі КП «ХАРКІВСЬКІ ТЕПЛОВІ МЕРЕЖІ» та інші Заявники будь-яких заперечень і зауважень не надали.

Враховуючи наведене, керуючись статтею 7 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 46, 48 і 49 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3 і 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року за № 291/5482, та пунктом 36 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (із змінами), адміністративна колегія Харківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

Закрити провадження у справі № 2/02-131-15.

Відповідно до частини першої статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рішення органів Антимонопольного комітету України у двомісячний строк з дня одержання може бути оскаржене до господарського суду.

Головуюча колегії

Н. О. Трегубець